

УДК 02+004.777:7.012]:[316.774:005.336.2]"20"

DOI: 10.31866/2617-796X.8.2.2025.347943

Марина Толмач,*кандидат наук із соціальних комунікацій,**старший викладач,**Київський національний університет**культури і мистецтва,**Київ, Україна**margo.tolmach@gmail.com**<https://orcid.org/0000-0002-7020-1348>*

ІНФОРМАЦІЙНА АРХІТЕКТУРА ЯК СУЧАСНА ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ: СИНЕРГІЯ БІБЛІОТЕЧНИХ НАУК ТА UX-ДИЗАЙНУ

Метою дослідження є обґрунтування інформаційної архітектури як сучасної професійної компетентності фахівців інформаційної та бібліотечної справи, аналіз її формування через призму синергії бібліотечних наук і UX-дизайну.

Методи дослідження. Використано загальнонаукові методи пізнання (аналіз, синтез, порівняння) для теоретичного обґрунтування синергії бібліотечних наук та UX-дизайну. Застосовано контент-аналіз наукових джерел та описово-аналітичний метод для узагальнення досвіду інтеграції освітньої компоненти «Інформаційна архітектура» в освітній процес.

Наукова новизна полягає в теоретичному обґрунтуванні інформаційної архітектури як синергетичної професійної компетентності, що виникає на перетині бібліотечних наук та UX-дизайну. Визначено ключові міждисциплінарні навички, необхідні фахівцю інформаційної та бібліотечної справи для проектування зручних цифрових ресурсів. Уперше узагальнено та представлено досвід інтеграції освітньої компоненти «Інформаційна архітектура» в програму підготовки фахівців, що підтверджує її практичну значущість.

Висновки. Встановлено, що інформаційна архітектура є важливою сучасною професійною компетентністю, яка забезпечує синергію традиційних бібліотечних знань і принципів UX-дизайну. Інтеграція ІА в освітні програми забезпечує міждисциплінарність підготовки фахівців, що дає змогу їм ефективно проектувати інтуїтивно зрозумілі цифрові інформаційні простори. Це розширює кар'єрні можливості майбутніх фахівців і посилює їхню здатність управляти складними цифровими інформаційними ресурсами.

Ключові слова: інформаційна справа; бібліотечна справа; професійна компетентність; UX-дизайн; інформаційна архітектура.

Вступ. В епоху цифрової інформації та технологічного розвитку відбувається експоненціальне зростання кількості цифрових продуктів й інших джерел інформації, які вимагають нового підходу до організації та структурування, щоб допомогти користувачам інтуїтивно орієнтуватися в складних інформаційних просторах. Їх побудова не обмежується класифікацією, пошуковими механізмами та іншим, що забезпечує користувачам пошук інформації на сайті, але передусім починається з розуміння користувачів та їх інформаційних потреб.

Труднощі розуміння проблеми й ухвалення рішень через надлишок інформації описують терміном «інформаційного перевантаження». Інформаційне перевантаження зареєстровано ще до виникнення інтернету, коли досягнення в галузі технології збільшували виробництво інформації. Наслідком такого перевантаження є «інформаційна тривога» (Information Anxiety) – поняття, яке запропонував Р. Вурман (Wurman, 1989), що описує стан, коли користувач не розуміє, де знайти потрібну інформацію, і відчуває стрес через перевантаження даними. Термін «інформаційна архітектура» теж запровадив Р. Вурман, підкресливши потребу в професіях, здатних «перекладати інформацію на мову розуміння».

Розуміння того, як користувачі шукають та використовують інформацію, допомагає створювати більш інтуїтивні та зручні системи. Кожен тип потреб визначає особливості інформаційної поведінки користувача, як зазначає М. Бейтс (Bates, 1989), дослідниця в галузі інформаційних наук, відома напрацюваннями концепцій та моделей, що стосуються теорії інформаційного пошуку та *інформаційної поведінки*. Це термін, який на сьогодні використовують для опису багатьох способів взаємодії людей з інформацією, зокрема способів, якими люди шукають і використовують інформацію. Термін також використовують в бібліотечній та інформаційній науці для позначення субдисципліни, яка бере участь у широкому діапазоні типів досліджень, спрямованих на розуміння людського ставлення до інформації (Bates, 2010). Багато досліджень інформаційної поведінки більшою чи меншою мірою охоплювали дослідження щодо використання цих інновацій у доступі до інформації, виявили, що основні людські схильності до інформації виникають знову й знову, оскільки кожна нова технологія стає знайомою, а її використання стає другою природою. Часто, зрештою, нові технології пропонують швидкість і легкість у використанні, тоді як в інших аспектах відтворюють попередні соціальні структури та взаємодії (Bates, 2010). Дослідження М. Бейтс (Bates, 2002; 2011) вплинули на розвиток користувацьких сервісів у бібліотеках та інформаційних центрах, що допомогло розробити ефективні стратегії для підтримання інформаційного пошуку користувачів. Запропоновані концепції та моделі використовують під час розробки інформаційних систем та інтерфейсів для покращення користувацького досвіду, у програмах навчання інформаційної грамотності, допомагаючи користувачам розвивати навички ефективного пошуку та використання інформації. Для створення ефективних цифрових ресурсів важливим є розуміння інформаційної поведінки користувачів, що охоплює взаємодію між метаданими, інтерфейсами, можливостями пошуку та дизайном системи.

Бібліотечно-інформаційні науки традиційно працюють з організацією знань, класифікацією, метаданими та навігаційними системами. Натомість UX-дизайн

зосереджується на дослідженні потреб користувачів, моделюванні досвіду, проектуванні інтерфейсів та тестуванні рішень. Інформаційна архітектура інтегрує ці два підходи, створюючи міст між аналізом інформаційних структур і дизайном взаємодії, та стає ключовою компетентністю, необхідною як бібліотечним фахівцям, так і дизайнерам користувацьких інтерфейсів.

Отже, **мета** статті – обґрунтувати значущість інформаційної архітектури як міждисциплінарної професійної компетентності, дослідити синергію бібліотечних наук та UX-дизайну, розкрити методи та компетентності ІА, а також представити досвід інтеграції цього напрямку в освітні програми Київського національного університету культури і мистецтв.

Використано методи аналізу та синтезу для аналізу та подальшого узагальнення ключових елементів інформаційної архітектури і їхнього взаємозв'язку з професійними вимогами до фахівців інформаційної та бібліотечної справи; порівняння та узагальнення – для встановлення точок перетину й синергії між основними принципами бібліотечно-інформаційних наук і методологією проектування користувацького досвіду; контент-аналіз наукових публікацій, галузевих стандартів та інших документів, аналіз освітніх програм (бенчмаркінг) – для дослідження досвіду впровадження курсів з інформаційної архітектури у закордонних закладах освіти. Для визначення місця інформаційної архітектури в структурі сучасних професійних компетентностей бібліотечно-інформаційного фахівця застосовано метод системно-структурного аналізу, описово-аналітичний метод – для представлення досвіду розробки та викладання освітньої компоненти «Інформаційна архітектура» в Київському національному університеті культури і мистецтв.

Результати дослідження. Виникнення терміна «інформаційна архітектура» пов'язують з Річардом Солом Вурманом, який, маючи освіту архітектора, став умілим графічним дизайнером, автором, редактором і видавцем численних книг, у яких використано гарну графіку для подання інформації в різних сферах. Ефективну інформаційну архітектуру він вважав засобом зменшення когнітивного навантаження користувачів і, відповідно, зниження інформаційної тривоги. *Інформаційна архітектура* – це дисципліна, яка вивчає систематичні методи та процеси, пов'язані з аналізом, проектуванням, упровадженням, оцінкою та використанням структурованих інформаційних просторів.

Інформаційна архітектура набула додаткових аспектів застосування стосовно організації інформації в інтернеті. Розвиток ІКТ призвів до переосмислення представлення інформації бібліотечного каталогу, адже цю інформацію було переміщено в онлайнві каталоги загального доступу. Однією з визначних праць з інформаційної архітектури є «Інформаційна архітектура для Всесвітньої павутини», яку написали такі бібліотекарі, як Луї Розенфельд та Пітер Морвілл, Хорхе Аранго (Rosenfeld, Morville and Arango, 2015), що надають кілька визначень інформаційної архітектури:

- поєднання схем організації, маркування та навігації в інформаційній системі;
- структурний дизайн інформаційного простору для полегшення виконання завдань та інтуїтивно зрозумілого доступу до контенту;
- мистецтво і наука структурування та класифікації вебсайтів й інтранетів, щоб допомогти людям знаходити інформацію та керувати нею;

– нова дисципліна та спільнота практиків, зосереджена на перенесенні принципів дизайну й архітектури в цифровий ландшафт (Rosenfeld, Morville and Arango, 2015).

Незважаючи на їх увагу до вебу, багато порад застосовується не лише до вебсайтів, але й до всіх колекцій інформації. Серед компонентів інформаційної архітектури виділяють системи організації, системи предметизації та іменування, системи пошуку та системи навігації. Підходи до побудови цих компонентів тісно пов'язані з бібліотечно-інформаційними науками та проектуванням людино-машинної взаємодії. З погляду професій бібліотечних та інформаційних наук ідеї інформаційної архітектури додають аспекти графічного дизайну та свіжого мислення до традиційної діяльності цих професій. Починаючи від моменту виникнення писемності, бібліотеки розуміли важливість ретельного збирання та організації інформації з метою полегшити користувачам подальший доступ до неї. Інформаційна архітектура зосереджена на організації інформації для оптимальної доступності та розуміння. Використовуючи принципи та практики інформаційної архітектури, інформаційні фахівці можуть забезпечувати ефективний доступ до інформації через розробку інформаційних продуктів і послуг, краще розпізнавати потреби в пошуку інформації та поведінку користувачів, створювати інформаційні простори (контексти), які допомагають краще розуміти та використовувати інформацію.

Дослідження (Farag & Alqhtani, 2022) акцентує на ролі бібліотекарів як архітекторів та організаторів інформації, висвітлює навички, необхідні для трансформації бібліотечного фахівця в інформаційного архітектора. Автор вищенаведеної праці розглядає проблеми та рішення з покращення інформаційної архітектури в бібліотеках. Інформаційна архітектура покликана протистояти двом проблемам у цифровому середовищі: необхідності контролювати величезну кількість цифрової інформації та наявності безлічі способів доступу та роботи з нею. Бібліотечні фахівці відповідають за організацію вмісту у своїх бібліотеках і за сприяння простоти сайту та пошуку інформації. Навчання бібліотекарів розроблення схеми класифікації інформації, створення ієрархій, тезаурусу та баз даних, а також зосередження на навігації та на доступі до інформації безпосередньо стосується інформаційної архітектури. Ролі, які виконують бібліотечні фахівці в контексті завдань інформаційної архітектури:

- *створення контенту* – передбачаючи потреби клієнтів, приймають рішення щодо надання інформації та організовують бібліотечні портали, забезпечуючи легкий доступ до контенту;
- *знання з авторського права*, що дає змогу їм створювати електронні ресурси, керувати онлайн-курсами та консультувати викладачів щодо використання захищених авторським правом матеріалів;
- *цифрові довідкові служби*, такі як онлайн-чати та послуги «запитай бібліотекаря», надають допомогу користувачам, які не знають, як орієнтуватися на вебсайті бібліотеки, забезпечуючи високу якість обслуговування для всіх, незалежно від фізичної присутності в бібліотеці;
- *створення метаданих* для забезпечення організації, ідентифікації та зберігання електронних ресурсів (додають ключові слова та описові дані, які полегшують користувачам пошук інформації на бібліотечних сайтах);

– *навчання користувачів* орієнтуватися на порталі бібліотеки та користуватися різноманітними функціями, які пропонують ці портали (Farag and Alqahtani, 2022).

Важливою є також роль інформаційних архітекторів у процесі проектування взаємодії та UX-дизайну, зокрема в дослідженні користувачів і ринку; інвентаризації контенту; класифікації та маркуванні вмісту; створенні ієрархії та засобів навігації; створенні прототипів. Досвід є критичним складником, оскільки визначає, якою люди запам'ятають взаємодію з продуктом. Він може бути негативним або позитивним, викликати різні емоції, а знання та емоції тісно пов'язані, тому дизайнери повинні брати до уваги все (Норман, 2023). Це твердження є актуальним і під час проектування інформаційних ресурсів бібліотеки, інформаційних сервісів та послуг.

Незважаючи на всі зусилля, які бібліотечні фахівці можуть докласти, щоб задовольнити потреби своїх користувачів, на заваді реалізації такої ролі стають: недостатність знань з IT; проблеми класифікації для створення ієрархій, інструментів навігації та метаданих; брак інтересу та мотивації; збільшення адміністративного навантаження. Як рішення для покращення інформаційної архітектури в бібліотеках пропонують посилити підготовку бібліотечних фахівців у галузі IT та нових бібліотечних послуг для підвищення їхньої конкурентоспроможності, розширювати знання у сфері індексування та управління метаданими, включити інформаційну архітектуру до навчальних програм та надавати кар'єрні можливості для «бібліотечних» інформаційних архітекторів (Helen, 2011).

На сайті Королівського інституту бібліотечних та інформаційних спеціалістів (Chartered Institute of Library and Information Professionals – CILIP), провідної професійної організації бібліотекарів, фахівців з інформації та менеджерів знань у Великій Британії, вказано, що «*інформаційний архітектор*» – один із можливих кар'єрних шляхів для бібліотечних та інформаційних фахівців. Така посадова роль передбачає: «... мистецтво структурування, маркування та організації інформації, щоб користувачі могли її знайти. Це включає інформацію про вебсайти, інтрамережі, онлайн-спільноти, системи спільного зберігання та програмне забезпечення. Інформаційні архітектори відповідають за “користувацький досвід” пошуку та використання інформації» (CILIP, n.d.). Серед варіантів споріднених посад вказано посади дизайнера досвіду користувача, UX-дизайнера. Окрім веброзробки, також потрібно вміти узагальнювати та подавати інформацію доступним способом; знання HTML і CSS є необхідними для більшості ролей у сфері інформаційної архітектури, а для деяких може знадобитися знання інших мов програмування або SharePoint. Корисними також будуть навички управління проектами та освіта з бібліотечних й інформаційних наук (LIS).

Практику застосування принципів і методів інформаційної архітектури для проектування та підтримки бібліотечних інформаційних ресурсів продемонстровано в роботі (Kupersmith, 2012), що узагальнює дані з 51 дослідження зручності використання вебсайтів бібліотек. У праці наведено методи тестування та найкращі практики для зменшення когнітивних бар'єрів, спричинених термінологією з метою допомогти веброзробникам бібліотек вирішити, як позначати ключові ресурси та послуги так, щоб більшість користувачів могли їх розуміти достатньо добре й зробити продуктивний вибір. Згадане дослідження стало основою для подальших розвідок (McDonald and Trujillo, 2023) на тему застосування різних методів у тестуванні

зручності використання вебсайтів бібліотек та підтвердило актуальність наданих раніше рекомендацій, систематизувало перелік методів на основі аналізу досліджень 2011–2021 років. Ще один з прикладів застосування методів інформаційної архітектури в бібліотечній справі – це перевірка розуміння користувачами системи класифікації Бібліотеки Конгресу (LCC) з допомогою методу тестування дерева (tree-testing). Для експерименту було розроблено 10 завдань для пошуку книг у системі LCC, що містили відомості про мету та контекст завдання (наприклад: «Ви відвідуєте бібліотеку з другом, який працює над науковим проектом з еволюції, і їм потрібна ваша допомога, щоб знайти “Про походження видів” Чарльза Дарвіна. Де б ви очікували знайти цю книгу?»). Для дослідження використано онлайн-інструмент Treejack, який надає детальну аналітику щодо кожного з учасників з різними варіантами візуалізації. Це дає змогу зробити висновки щодо ефективності організації побудованої ієрархії (Optimal Workshop, n.d.).

Отже, дисципліна інформаційної архітектури відповідає змісту бібліотечної освіти, адже стосується організації інформації, інформаційних технологій, вивчення користувачів та юзабіліті, пошуку інформації та управління знаннями (Robins, 2005).

З огляду на те що здатність до розробки зручних і узгоджених інформаційних просторів, які забезпечують легкий пошук, орієнтування та розуміння, стає важливою компетентністю бібліотечного фахівця, для освітніх програм спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» в КНУКІМ розроблена освітня компонента «Інформаційна архітектура». У процесі розроблення програми освітньої компоненти проаналізовано аналогічні курси таких установ, як Інформаційна школа Університету штату Каліфорнія в Сан-Хосе, США (SJSU – School of Information, n.d.), школа інформаційних досліджень факультету мистецтв Університету Макгілла, м. Монреаль, Канада (School of Information Studies in the Faculty of Arts), школа бібліотечно-інформаційних наук Університету Альберти, Канада (University of Alberta, n.d.), школа інформації в Техаському університеті в Остіні, США (University of Texas at Austin, n.d.) та ін. Підсумовуючи результати впровадження курсу з інформаційної архітектури в Університеті штату Каліфорнія в Сан-Хосе, В. Такер (Tucker, 2021) наголошує, що вивчення основних концепцій і навичок інформаційної архітектури має потенціал не тільки значно розширити здібності фахівців-практиків з бібліотечної та інформаційної науки (LIS), а й розвинути їхню професійну ідентичність і майбутні кар’єрні можливості. За відгуками студентів, нові знання відкрили кар’єрні ніші в бібліотечній справі, які вони раніше не уявляли. Студенти повідомили, що відчули зміну ідентичності, коли вони поєднали вивчення концепцій і навичок ІА з їх застосуванням до реальних проектів на своїй поточній роботі, коли вони взяли на себе нові ролі на своїх робочих місцях (Tucker, 2021).

Метою розробленої освітньої компоненти «Інформаційна архітектура» є формування знань та навичок щодо структурування вмісту, зокрема про поняття та методи розробки інформаційної архітектури, її роль у контент-стратегії та взаємодії з користувачем інформаційних ресурсів. Основним завданням вивчення є ознайомлення з поняттям і компонентами інформаційної архітектури, ключовими принципами, набуття навичок застосування інструментів, технік і методів для створення інформаційної архітектури, а також зручних, привабливих та лег-

ких у навігації інформаційних ресурсів. Студенти навчаються класифікувати вміст у чіткий і зрозумілий спосіб і впорядковувати це відповідно до зв'язків між частинами вмісту, що дає змогу користувачам знаходити те, що їм потрібно, з меншими зусиллями. У процесі дослідження освітньої компоненти вивчають найкращі практики інформаційної архітектури для структурування вмісту, організації, маркування та навігації, методи виявлення вимог користувачів та інформаційних потреб для конкретних спільнот користувачів, методи оцінки вебсайтів відповідно до принципів інформаційної архітектури, евристики зручності використання сайтів із різноманітним вмістом та концепцій інформаційної поведінки.

Особливістю розробленої освітньої компоненти став фокус на практичне застосування здобутих знань у процесі виконання індивідуальних і групових завдань з аналізу сайтів інформаційних та бібліотечних установ. Програма передбачає вивчення як класичних методів інформаційної архітектури (сортування карток, тестування дерева), так і методів, що широко використовуються в UX-дизайні. Студенти КНУКіМ за запитом отримали безкоштовний доступ до пакету дослідницьких інструментів Optimal Workshop. Їм запропонували проходження онлайн-курсів на платформах Udemy, Coursera, Creative practice; розробили методичні й інструкційні матеріали.

Важливим завданням було набуття практичного досвіду на прикладі реальних кейсів. Для проведення практичних занять було розроблено шаблони для оцінювання сайтів з використанням евристик юзабіліті Якоба Нільсена (Nielsen, 1994), евристик інформаційної архітектури Еббі Коверт (My IA Heuristics Journey, n.d.). Наприклад, для аналізу структури сайту університету було використано метод сортування карток – це техніка дослідження, яка допомагає дізнатися, як люди розуміють і класифікують інформацію, та забезпечує створення інформаційної архітектури, що відповідає очікуванням користувачів. Учасники сортують картки з мітками на категорії. Метод був застосований на практичних заняттях зі здобувачами як в аудиторії, так і з використанням онлайн-інструментів. Його позитивно оцінили студенти.

Проектно-орієнтований підхід передбачає підготовку протягом курсу власного проекту з використанням сучасних методів та інструментів інформаційної архітектури. Завдання охоплює повний цикл аудиту та проектування: починаючи з глибокого аналізу контексту, контенту та користувачів обраного для дослідження інформаційного ресурсу, інвентаризації контенту та візуалізації поточної структури за допомогою діаграм навігації, закінчуючи емпіричними методами. Для виявлення проблем інформаційної архітектури студенти використовують інструменти для проведення досліджень із залученням учасників (сортування карток / тестування дерева), застосовують стандартизовану евристичну оцінку, інші методи UX-досліджень. Фінальна частина проекту вимагає розробки обґрунтованих пропозицій щодо покращення з обов'язковою візуалізацією оновленої структури або прототипу, що безпосередньо формує навички проектування інтерфейсів, необхідні для роботи інформаційним архітектором. У результаті курс формує міждисциплінарну компетентність, що поєднує галузі інформаційної та бібліотечної діяльності й UX-дизайну, створюючи підґрунтя для нових професійних ролей у цифровому середовищі.

Висновки. Результати дослідження підтверджують, що інформаційна архітектура є однією з ключових сучасних професійних компетентностей фахівців інформаційної та бібліотечної справи. Вона поєднує фундаментальні засади бібліотечно-

інформаційних наук із підходами UX-дизайну, забезпечуючи формування цілісного бачення структурування інформаційних просторів, орієнтованих на користувача. Відзначено, що якісна інформаційна архітектура сприяє зниженню інформаційної тривоги, підвищує якість взаємодії з цифровими ресурсами та формує довіру до сервісів, що є критично важливим у контексті цифровізації бібліотек і потреб користувачів.

Уперше узагальнено та представлено досвід інтеграції освітньої компоненти «Інформаційна архітектура» в програму підготовки фахівців, що підтверджує її практичну значущість. Розроблена освітня компонента формує компетентності, необхідні для розвитку вебсайту бібліотеки як основного каналу комунікації, створення різних типів цифрового контенту, дослідження й задоволення потреб користувачів, їх залучення до співпраці, організації складних інформаційних просторів, структурного дизайну, маркування, навігації та організації інформації. Аналіз досвіду впровадження дисципліни в освітні програми КНУКіМ показав її значну практичну цінність: студенти опановують навички проєктування інтерфейсів, аналізу контенту, побудови навігації та застосування емпіричних методів дослідження користувачів, що безпосередньо розширює їхні професійні можливості.

Виявлено, що синергія бібліотечних наук та UX-дизайну створює підґрунтя для розвитку нових професійних ролей, зокрема інформаційних архітекторів, дизайнерів досвіду користувача та менеджерів цифрових ресурсів у бібліотеках. Запровадження інформаційної архітектури в освітні програми сприяє формуванню міждисциплінарного мислення, розвитку практичних навичок проєктування та поглибленню розуміння інформаційної поведінки користувачів. Це забезпечує здобувачам ширші кар'єрні перспективи та підвищує якість підготовки бібліотечних фахівців у відповідь на виклики цифрової епохи.

Отримані результати дають змогу стверджувати, що включення інформаційної архітектури до підготовки фахівців ІБАС є необхідною умовою ефективного функціонування сучасних бібліотек та інформаційних центрів, а також формування користувацького досвіду, заснованого на принципах доступності, інтуїтивності й структурної узгодженості.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Норман, Д.А., 2023. *Дизайн звичних речей*. Переклад М. Бакалова. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля.
- Bates, M. J., 2002. The cascade of interactions in the digital library interface. *Information Processing & Management*, [e-journal] 38 (3), pp.381-400. [https://doi.org/10.1016/S0306-4573\(01\)00041-3](https://doi.org/10.1016/S0306-4573(01)00041-3)
- Bates, M.J., 1989. The design of browsing and berrypicking techniques for the online search interface. *Online Review*, [online] 13 (5), pp.407-424. <<https://pages.gseis.ucla.edu/faculty/bates/articles/berrypicking.pdf>> [Accessed 10 September 2025].
- Bates, M.J., 2010. Information Behavior. In: *Encyclopedia of Library and Information Sciences*. 3rd ed. New York: CRC Press, pp. 2074-2085.
- Bates, M.J., ed., 2011. *Understanding Information Retrieval Systems Management, Types, and Standards*. New York: CRC Press.

- CILIP: The library and information association, n.d. *Information Management*. [online] Available at: <https://www.cilip.org.uk/page/InformationManagement> [Accessed 11 September 2025].
- Farag, H.A. and Alqahtani, A.S., 2022. Library and Information Specialist in the Light of Information Architecture and his Role in Organizing Content. *Library Philosophy and Practice*, [online] 7403. Available at: <<https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=14332&context=libphilprac>> [Accessed 11 September 2025].
- Helen, N.E.-O., 2011. Library Portals and Information Architecture: Librarians emerging Info-architects. *Journal of library & Information Science*, [online] 1 (2), pp.101-113. Available at: <https://www.researchgate.net/profile/Helen-Eke-Okpala/publication/228464528_Library_Portals_and_Information_Architecture_Librarians_emerging_Info-architects/links/560bc34008ae914928bd8615/Library-Portals-and-Information-Architecture-Librarians-emerging-Info-architects.pdf> [Accessed 11 September 2025].
- Kupersmith, J., 2012. Library Terms That Users Understand. *eScholarship, University of California*. [online] Available at: <<https://escholarship.org/uc/item/3qq499w7>> [Accessed 11 September 2025].
- McDonald, C. and Trujillo, N., 2023. Library Terms that Users (Don't) Understand: A Review of the Literature from 2012-2021. *College & Research Libraries* [e-journal] 85 (6), 906. <https://doi.org/10.5860/crl.85.6.906>
- My IA Heuristics Journey, n.d. *Abby Covert*. [online] Available at: <<https://abbycovert.com/writing/ia-heuristics-journey/>> [Accessed 11 September 2025].
- Nielsen, J. 1994. 10 Usability Heuristics for User Interface Design. *Nielsen Norman Group*, [online] April 24. Available at: <<https://www.nngroup.com/articles/ten-usability-heuristics/>> [Accessed 11 September 2025].
- Optimal Workshop*, n.d. [online] Available at: <<https://vi.to/hubs/wiad22/pages/optimal-workshop>> [Accessed 11 September 2025].
- Rosenfeld, L., Morville, P. and Arango, J., 2015. *Information Architecture: For the Web and Beyond*. Boston: O'Reilly Media.
- SJSU – School of Information*, n.d. [online]. Available at: <<https://ischool.sjsu.edu>> [Accessed 11 September 2025].
- Tucker, V.M., 2021. Becoming an information architect: The evolving librarian's skillset, mindset, and professional identity. *Education for Information*, [e-journal] 37 (4), pp.485-500. <https://doi.org/10.3233/EFI-211558>
- University of Alberta*, n.d. MLIS Program Courses. [online] Available at: <<https://www.ualberta.ca/en/school-of-library-and-information-studies/study/courses/mlis-courses.html>> [Accessed 11 September 2025].
- University of Texas at Austin*, n.d. [online] Available at: <<https://www.ischool.utexas.edu>> [Accessed 11 September 2025].
- Wurman, R.S., 1989. *Information Anxiety*. New York: Doubleday.

REFERENCES

- Bates, M. J., 2002. The cascade of interactions in the digital library interface. *Information Processing & Management*, [e-journal] 38 (3), pp.381-400. [https://doi.org/10.1016/S0306-4573\(01\)00041-3](https://doi.org/10.1016/S0306-4573(01)00041-3)
- Bates, M.J., 1989. The design of browsing and berrypicking techniques for the online search interface. *Online Review*, [online] 13 (5), pp.407-424. <<https://pages.gseis.ucla.edu/faculty/bates/articles/berrypicking.pdf>> [Accessed 10 September 2025].
- Bates, M.J., 2010. *Information Behavior*. In: *Encyclopedia of Library and Information Sciences*. 3rd ed. New York: CRC Press, pp. 2074-2085.

- Bates, M.J., ed., 2011. *Understanding Information Retrieval Systems Management, Types, and Standards*. New York: CRC Press.
- CILIP: The library and information association, n.d. *Information Management*. [online] Available at: <https://www.cilip.org.uk/page/InformationManagement> [Accessed 11 September 2025].
- Farag, H.A. and Alqahtani, A.S., 2022. Library and Information Specialist in the Light of Information Architecture and his Role in Organizing Content. *Library Philosophy and Practice*, [online] 7403. Available at: <<https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=14332&context=libphilprac>> [Accessed 11 September 2025].
- Helen, N.E.-O., 2011. Library Portals and Information Architecture: Librarians emerging Info-architects. *Journal of library & Information Science*, [online] 1 (2), pp.101-113. Available at: <https://www.researchgate.net/profile/Helen-Eke-Okpala/publication/228464528_Library_Portals_and_Information_Architecture_Librarians_emerging_Info-architects/links/560bc34008ae914928bd8615/Library-Portals-and-Information-Architecture-Librarians-emerging-Info-architects.pdf> [Accessed 11 September 2025].
- Kupersmith, J., 2012. Library Terms That Users Understand. *eScholarship, University of California*. [online] Available at: <<https://escholarship.org/uc/item/3qq499w7>> [Accessed 11 September 2025].
- McDonald, C. and Trujillo, N., 2023. Library Terms that Users (Don't) Understand: A Review of the Literature from 2012-2021. *College & Research Libraries*, [e-journal] 85 (6), 906. <https://doi.org/10.5860/crl.85.6.906>
- My IA Heuristics Journey, n.d. *Abby Covert*. [online] Available at: <<https://abbycovert.com/writing/ia-heuristics-journey/>> [Accessed 11 September 2025].
- Nielsen, J. 1994. 10 Usability Heuristics for User Interface Design. *Nielsen Norman Group*, [online] April 24. Available at: <<https://www.nngroup.com/articles/ten-usability-heuristics/>> [Accessed 11 September 2025].
- Norman, D.A., 2023. *Dyzain zvychnykh rechei* [Design of familiar things]. Translated by M. Bakalova. Kharkiv: Klub Simeinoho Dozvillia.
- Optimal Workshop*, n.d. [online] Available at: <<https://vi.to/hubs/wiad22/pages/optimal-workshop>> [Accessed 11 September 2025].
- Rosenfeld, L., Morville, P. and Arango, J., 2015. *Information Architecture: For the Web and Beyond*. Boston: O'Reilly Media.
- SJSU – School of Information*, n.d. [online] Available at: <<https://ischool.sjsu.edu>> [Accessed 11 September 2025].
- Tucker, V.M., 2021. Becoming an information architect: The evolving librarian's skillset, mindset, and professional identity. *Education for Information*, [e-journal] 37 (4), pp.485-500. <https://doi.org/10.3233/EFI-211558>
- University of Alberta*, n.d. MLIS Program Courses. [online]. Available at: <<https://www.ualberta.ca/en/school-of-library-and-information-studies/study/courses/mlis-courses.html>> [Accessed 11 September 2025].
- University of Texas at Austin*, n.d. [online] Available at: <<https://www.ischool.utexas.edu>> [Accessed 11 September 2025].
- Wurman, R.S., 1989. *Information Anxiety*. New York: Doubleday.

UDC 02+004.777:7.012]:[316.774:005.336.2]"20"

Maryna Tolmach,*PhD in Social Communications, Lecturer**of the Department of Information Activity and Public Relations,**Kyiv National University of Culture and Arts,**Kyiv, Ukraine**margo@knukim.edu.ua**ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7020-1348>*

INFORMATION ARCHITECTURE AS MODERN PROFESSIONAL COMPETENCE: SYNERGY OF LIBRARY SCIENCES AND UX DESIGN

The purpose of the research is to substantiate information architecture as a modern professional competence of information and library specialists and to analyse its formation through the prism of synergy between library sciences and UX design.

Research methodology. General scientific methods of cognition (analysis, synthesis, comparison) were used for the theoretical justification of the synergy between library sciences and UX design. Content analysis of scientific sources and a descriptive-analytical method were used to generalise the experience of integrating the educational component 'Information Architecture' into the educational process.

The scientific novelty lies in the theoretical justification of information architecture as a synergistic professional competence that arises at the intersection of library science and UX design. Essential interdisciplinary skills for information and library specialists to create user-friendly digital resources have been identified. For the first time, the integration of the educational component "Information Architecture" into the training program for specialists has been summarised and presented, confirming its practical significance.

Conclusions. Information architecture is a vital modern professional skill that connects traditional library science with user experience (UX) design principles. By incorporating information architecture into educational programs, we promote an interdisciplinary approach to specialist training. This integration enables future professionals to create effective and intuitive digital information environments. As a result, it expands their career opportunities and improves their capability to manage complex digital information resources.

Keywords: information; library and archival affairs; digital competence; survey; professional competence; UX-design; information architecture.

Надійшла 17.09.2025

Прийнята 10.11.2025

Стаття була вперше опублікована онлайн 29.12.2025

This is an open access journal, and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution 4.0.